

Зайченко Р.А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Підприємницька діяльність – це господарська діяльність, здійснювана підприємцями на власний ризик, результатами якої є отримання прибутку або досягнення певного соціального ефекту.

Підприємницька діяльність є підґрунтям сучасної економіки розвинених держав світу. Підприємці забезпечують країну необхідними товарами, надають послуги населенню, впроваджують нові інформаційні технології й активно беруть участь у підтримці громадських та благодійних проектів. Ведення підприємницької діяльності в Україні значно відрізняється від інших країн світу. Економіка України відрізняється від економік інших держав тим, що вона ще в процесі розвитку і різні негативні явища в політиці держави й соціумі завдають їй серйозних втрат та чинять багато перешкод для розвитку.

Визначено, що багатофакторність впливу чинників зовнішнього середовища завдають шкоди ефективному провадженню підприємницької діяльності в Україні, якими є зміни в податковому законодавстві, відсутність адекватної та простої системи кредитування бізнесу, постійні перевірки підприємців з боку контролюючих органів, несприятливий економічний клімат для інвестицій в підприємницькі ініціативи, тиск з боку органів державної влади та інші. Вище перелічені чинники є актуальними не тільки для України, а й для більшості країн СНД. Вони ускладнюють ведення підприємницької діяльності і завдають реальної шкоди як вітчизняним підприємцям, так і іноземним, що у свою чергу впливає на соціально-економічний розвиток країни. І, як наслідок, роблять країну непривабливою для іноземного інвестування і провадження підприємницької діяльності. Ці чинники призводять до згорання промислового виробництва, виведення національного та іноземного капіталу з економіки країни, втрати талановитих підприємців, тобто породжують витік інтелектуального капіталу, до економічних і соціальних втрат, депопуляризації підприємницької

діяльності, зниження конкурентоспроможності підприємств, збільшення тінізації економіки.

Окрім цього, загострення конкуренції на ринку товарів та послуг, міжнародна експансія на український ринок створюють умови для удосконалення технологій виробництва, застосування інновацій, дотримання корпоративної етики, підвищення якості продукції, надання якісного сервісу, скорочення тривалості виробничого циклу, створенню конкурентних переваг як бізнесу, так і продукції в цілому. Такі умови вимагають переходу до інноваційної економіки, яка характеризується адаптивністю, гнучкістю до змін і залежить напряду від інноваційного потенціалу країни. За індексом Глобальної конкурентоспроможності в 2017 р. Україна посідала 83 місце із 140 країн, а в 2018 р. – спустилася вниз на дві сходинки і посіла 85 місце серед 141 країни. За інноваційною спроможністю своєї економіки Україна посідала в 2017 р. 58 місце в світі, а в 2018 р – 60 місце [1; 2], що виступає підтвердженням низького рівня інноваційності суб'єктів підприємництва.

На розвиток підприємницької діяльності в Україні, як і економіки в цілому, значно впливає політична ситуація і дії уряду нашої держави. Вони нерідко завдають серйозної шкоди економіці України, що призводить до згортання підприємництва і відтоку зарубіжних інвестицій. В табл. 1 наведена динаміка кількості суб'єктів підприємництва за 2010-2018 рр., аналіз якої показав, що за дев'ять останніх років частка ФОП становила близько 80% і залишалася на рівні 2011 р. При цьому за 2010-2018 рр. показник кількості суб'єктів підприємництва в 2010 р. так і не був досягнутий.

Для того, щоб активізувати підприємницьку діяльність доцільним є впровадження заходів з підтримки підприємців і сприяння започаткуванню й веденню цієї діяльності, особливо малому бізнесу. Основними шляхами активізації підприємницької діяльності в Україні мають стати:

- підтримка підприємницьких ініціатив на державному рівні;
- надання податкових пільг для підприємців, які займаються впровадженням інноваційних технологій, спрямованих на сталий розвиток;

– однозначність політичних рішень й підтримка стабільності законодавства в Україні.

Таблиця 1. Динаміка кількості суб'єктів господарювання в Україні за 2010-2018 рр.

Показник	Роки								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Кількість суб'єктів підприємництва, тис. од.	2184,1	1701,8	1600,3	1722,3	1932,3	1974,4	1865,6	1805,1	1839,7
Базисний темп росту до 2010 р., %	-	77,92	73,27	78,85	88,47	90,40	85,42	82,65	84,23
Частка ФОП, %	82,65	77,91	77,18	77,15	82,34	82,60	83,57	81,26	80,65

Джерело: складено автором за даними офіційного сайту Державної служби статистики України [3].

Результатом вище перерахованих заходів має стати залучення іноземних інвестицій, активізація державно-приватного партнерства, поступова детінізація економіки, формування мотиваційного механізму провадження підприємницької діяльності.

Підсумовуючи, можна сказати, що розвиток підприємницької діяльності в Україні значною мірою залежить від умов для її розвитку, активізації й мотивації, створених державою. Саме тому, необхідно вживати конкретні заходи з підтримки молодих підприємців і тих, які вже провадять господарську діяльність на території України.

Список використаних джерел:

1. The Global Competitiveness Report 2018 [Electronic recourse] : World Economic Forum, Geneva, Switzerland, 2018. – URL: /TheGlobalCompetitivenessReport2018.pdf.
2. The Global Competitiveness Report 2019 [Electronic recourse] : World Economic Forum, Geneva, Switzerland, 2019. – URL: CompetitivenessReport2019.pdf.
3. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://ukrstat.org/uk/operativ/menu/menu_u/sze.htm.